

KARDIOLOGIYADA INNOVATSION YONDASHUVLAR: YURAK-QON TOMIR KASALLIKLARINI DIAGNOSTIKA VA DAVOLASHDAGI ZAMONAVIY INNOVATSIYALAR

Mo'minjonova Parinoz. Sh.

Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti talabasi,
parinozmominjonova@gmail.com

Kirish

Bugungi kunda yurak-qon tomir kasalliklari dunyo bo'yicha eng ko'p uchraydigan va o'limga olib keladigan kasalliklar qatoriga kiradi. Shu sababli kardiologiya sohasida kasalliklarni erta aniqlash va samarali davolash muhim ahamiyatga ega. So'nggi yillarda tibbiyot va texnologiyaning rivojlanishi natijasida kardiologiyada ko'plab yangi usullar paydo bo'ldi. Ushbu innovatsiyalar shifokorlarga aniq tashxis qo'yish va bemorlarni samarali davolash imkonini bermoqda.

Mavzuning dolzarbligi

Bugungi kunda yurak-qon tomir kasalliklari butun dunyoda, jumladan O'zbekistonda ham aholi salomatligiga jiddiy xavf tug'dirayotgan muhim muammolardan biri hisoblanadi. Ushbu kasalliklar ko'pincha erta aniqlanmagani sababli og'ir asoratlar va o'lim holatlariga olib kelmoqda. Shu sababli kardiologiya sohasida zamonaviy va samarali yondashuvlarga bo'lgan ehtiyoj tobora ortib bormoqda. Aholining turmush tarzi, stress, noto'g'ri ovqatlanish va jismoniy faollikning kamayishi yurak kasalliklari sonining oshishiga olib kelmoqda. Shu nuqtayi nazardan, kardiologiyada innovatsion yondashuvlarni o'rganish va amaliyotga joriy etish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi.

Tadqiqotning maqsadi va vazifalari

Ushbu tadqiqotning maqsadi yurak-qon tomir kasalliklarini diagnostika va davolashda qo'llanilayotgan innovatsion yondashuvlarning ilmiy asoslarini tahlil qilish hamda ularning klinik samaradorligini baholashdan iborat. Tadqiqot zamonaviy texnologiyalar asosida ishlab chiqilgan diagnostik va terapevtik usullarning an'anaviy kardiologik yondashuvlarga nisbatan afzalliklarini aniqlashga qaratilgan bo'lib, kasalliklarni erta aniqlash, davolash natijalarini yaxshilash va asoratlar xavfini kamaytirishdagi o'rnini ochib berishni ko'zda tutadi. Innovatsion yondashuvlarning samaradorligini chuqur o'rganish va ilmiy asosda baholash kardiologik amaliyotni takomillashtirish hamda yurak-qon tomir kasalliklaridan kelib chiqadigan asoratlar va o'lim ko'rsatkichlarini kamaytirishga xizmat qiladi.

Tadqiqot natijalari: Shuni ko'rsatdiki, sun'iy intellekt asosidagi EKG va kardio-MRT tahlil tizimlari yurak ritmi buzilishlarini va ishemiya belgilari kabi kasalliklarni an'anaviy metodlarga nisbatan yuqori aniqlik bilan aniqlash imkonini beradi.

Interventsion kardiologiyada qo‘llanilayotgan kam invaziv muolajalar — stentlash, ballon angioplastika, radiochastotali va krioblatsiya ablatsiyasi — bemorlarda operatsiyadan keyingi asoratlarni kamaytirib, rehabilitatsiya muddatini qisqartiradi. Shu bilan birga, an’anaviy davolash usullari, masalan, ochiq yurak jarrohligi va standart medikamentoz terapiya ilg‘or texnologiyalar bilan uyg‘unlashtirilganda davolash samaradorligi oshganligi kuzatildi. Raqamli monitoring, telekardiologiya va shaxsiylashtirilgan farmakoterapiya bemorlarni kuzatish va nazorat qilishda qo‘shimcha imkoniyat yaratib, davolash jarayonini optimallashtiradi. Bularning barchasi innovatsion yondashuvlarning yurak-qon tomir kasalliklarida diagnostika va davolash sifatini sezilarli darajada oshirishini ko‘rsatadi.

Xulosa

Kardiologiyada yangi yondashuvlar yurak kasalliklarini aniqlash va davolashda an’anaviy usullarga nisbatan katta foyda beradi. Sun’iy intellekt, zamonaviy tasvirlash texnologiyalari, kam jarrohlik bilan muolajalar va masofaviy kuzatish kasalliklarni erta aniqlash va davolash natijalarini yaxshilashga yordam beradi. Shu bilan birga, eski usullarni yangi texnologiyalar bilan uyg‘unlashtirish samaradorlikni oshiradi va bemorlar hayot sifatini yaxshilash imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Sobirov A., Rustamov B. Kardiologiyada zamonaviy diagnostika va davolash usullari. Tibbiyot jurnali, 2021; 3(5): 45–52.
2. Karimova D. Yurak-qon tomir kasalliklarida innovatsion yondashuvlar va kam invaziv muolajalar. Kardiologiya va sog‘liqni saqlash, 2022; 2(1): 12–18.
3. Topol EJ. High-performance medicine: the convergence of human and artificial intelligence. Nat Med. 2019;25:44–56.